

تخت جمشید

عظمت تخت جمشید بیش از آن است که بتوان اینجا بذکر اجمالی و تاریخچه مختصر آن پرداخت لکن بمناسبت اینکه یکی از تابلوهای ده گانه که زیب بنگاههای فرهنگی است مشتمل بر گراور پلکانهای تازه کشف شده تخت جمشید است لذا همینقدر مذکور میگردد که داریوش شهریار بزرگ هخامنشی چون خواست قصور سلطنتی عظیم و باشکوهی برای خود احداث نماید و از طرفی ملاحظه کرده بود که قصور سلطنتی بازارگاد دزائر سیل خراب و ویران شده است لذا در دامنه کوه رحمت تپه سنگی متصل بکوه مزبور را انتخاب نمود زیرا تپه سنگی مزبور بواسطه موقعیت خاصش از هرگونه سیل و باران قسمتهای بالاتر کوهستان محفوظ و ایمن بود.

بامر داریوش تپه سنگی مزبور برای احداث صفت تخت جمشید انتخاب و اطراف آنرا با سنگهای منظم و عظیم طوری ترتیب دادند که صفت بسیار معظم و فوق العاده زیبایی ترتیب یافت و جایگاه بلند و وسیعی برای احداث قصرهای شاهی مهیا گردید. بالای صفت طوری بود که قسمتهایی از آن کم و بیش بلندتر از قسمتهای دیگر بود و برای رفتن از حیاطها و عمارات گودتر به قصور مرتفع پلکانهای وسیع و مجللی ترتیب داده و بر روی دیوارها و ازاره های پله های مزبور نفیس ترین آثار صنعتی و تاریخی دوره هخامنشی احداث شد. گراور تخت جمشید که جز دسته تابوهای ابنیه تاریخی قرار داده شده پلکان جدیدالکشف را نشان میدهد که در مغرب عمارت آپادانا (بارگاه) واقع شده و برای رسیدن بآن از عمارات صد ستون و سه دروازه و سایر نقاط تخت جمشید بجایگاه پلکان آمده از آن بالا میرفتند و بداخل ایوان غربی قصر آپادانا که چهارستونش اکنون برپا مانده وارد میگشته اند. بر روی دیوارهای سنگی این پلکان در یکطرف افسران و سربازان جاودان و عرابه ها و اسبهای شاهی حجاری گشته و بدین ترتیب صف سلام شاهنشاهان هخامنشی نمایانده شده و بر طرف دیگر نمایندگان ۲۳ ملت که ساکن ۲۳ ساتراپی کشور شاهنشاهی بوده اند حجاری گردیده است بدین ترتیب که از هر ایالت چند نفر هدایا و نفائس تقدیمی خود را برای هنگام عید بدربار شاهنشاه آورده و یک نفر پارسی یا مدی در جلو دست رئیس هر قوم را گرفته بحضور شهریار میبرد. کتیبه های مختلف بنام خشایارشا بر روی همین پلکان موجود و چون تمام این پلکان در زیر خاک بوده از آسیب سرقت و خرابی و جهالت و تعصب که باعث محوگشتن حجاریهایش باشد محفوظ مانده است.

اکنون نه سال است که در خرابه های تخت جمشید عملیات خاک برداری و بیرون آوردن حجاریها و نفائس قصور شاهان هخامنشی ادامه داشته و در نتیجه تاکنون پلکانها و حجاری های زیادی که مانند روز نوی سالم و محفوظ هستند از خاک بیرون آمده و سنگهای افتاده و لغزیده آنها بجای اصلی خود نصب و همچنین قسمتهای زیادی از قصور خشتی که هیچ اثری از آنها معلوم نبود در نتیجه خاک برداری معلوم و مشهود گشته است. و یکی از

روش پرورش هنر

رایبندرانات تاگور شاعر هندی که در سال ۱۳۱۲ بایران آمد و مردم کشور ما نیز از فیض دیدار او بهره‌مند شدند سالیان دراز است که در «بایور» نزدیک کلکته آموزشگاهی تأسیس کرده و علاوه بر خدمت‌های ادبی که در عالم فرهنگ عهده‌دار بوده از اینراه نیز به‌وطنان خویش خدمتگزاری میکند. بدین نظر امروز هنرمندان و دانشمندان جهان تاگور را علاوه بر مقام شاعری یک نفر مربی جدید محسوب میدارند و هر وقت بخارج هندوستان سفری میکند بنگاه‌های پرورشی او را بدیده پرورشکاری نگریسته و سبب ملاقات و استفاده از تجربه و معلومات تربیتی ویرا فراهم میکنند.

چند سال پیش که تاگور بسویس رفته بود بنگاه تربیتی «ژان ژاک روسو» ژنو از او پذیرائی کرده و سخنانی که در آن بنگاه ایراد کرد بزبان فرانسه ترجمه و در مجله پرورشی «مرّبی» ژنو چاپ و جداگانه نیز با سخنهای تربیتی دیگر او در کتابی بنام «تاگور مرّبی» نشر داده‌اند. اینک مجله آموزش و پرورش ترجمه فارسی یکی از سخنرانیهای او را در این شماره از نظر خوانندگان میگذرانند. باوجودیکه کلیه نظرها و اندیشه‌های او درباره پرورش با علم و تربیت جدید وفق کاملی ندارد ولی چون سخنران آن سخنوری نامور میباشد آشنائی با فکارش خالی از سود نخواهد بود.

شما از من درخواست میکنید که از آموزشگاه خود و اصولی را که راهبر شیوه من در تربیت کودکان میباشد سخن برانم. اما کنون سالیان دراز است که آموزشگاه خود را بنیاد نهاده‌ام. اما حقیقت آنست که در آنهنگام در زمینه آموزش و پرورش هنوز نه دارای روشی بودم و نه تجربه ای بلکه درینراه با اعتماد بفطرت اصلی کودکان جلو رفته و از ینکار خود هم خیلی زبان ندیده‌ام.